

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

SPRENDIMAS

DĖL X. X. IR AAS „BTA BALTIC INSURANCE COMPANY“ GINČO NAGRINĖJIMO

2025-03-14 Nr. 429-51
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp jo ir AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2024 m. kovo 12 d. – 2025 m. kovo 11 d. draudimo laikotarpiui tarp pareiškėjo ir draudiko buvo sudaryta Gyventojų turto draudimo sutartis (draudimo liudijimo Nr. (*duomenys neskelbtini*)) (toliau – Draudimo sutartis), kuria buvo apdraustas gyvenamasis namas, kiti draudimo objektai, kilnojamas turtas ir draudėjo civilinė atsakomybė. Draudimo apsauga gyvenamajam namui ir kilnojamajam turtui suteikta pagal draudimo variantą „Apsauga plius“.

Pareiškėjas draudikui 2024 m. lapkričio 29 d. pateikė pranešimą apie apdrausto šilumos siurblio gedimą. Pranešime draudikui pareiškėjas nurodė, kad „dėl elektros srovės svyravimo galimai pratrūko šilumos siurblio vanduo oras (*duomenys neskelbtini*) integruotas boileris. Šilumos siurblys įsigytas 2022-08-23. Iš vidinio šilumos siurblio įrenginio teka vanduo.“

Pareiškėjas draudikui taip pat pateikė UAB „ARX technologies“ direktoriaus Y. Y. sudarytą „Defektinį aktą Nr. (*duomenys neskelbtini*)“ (toliau – Aktas). Akte nurodytos galimos žalos apdraustam turtui atsiradimo priežastys: „agresyvi vandens sudėtis, vandens slėgio svyravimai ir/arba klaidžiojančios elektros srovės“.

Draudikas 2024 m. gruodžio 16 d. raštu pareiškėją informavo, kad dėl šilumos siurblio gedimo (toliau – Įvykis) draudimo išmoka nebus mokama. Draudikas nurodė, kad Įvykio požymiai neatitinka draudimo variantu „Apsauga plius“ apdraustų draudimo rizikų draudimo apsaugos sąlygų. Draudikas pabrėžė, jog Akto duomenys patvirtina, kad Įvykio metu prakiuro šilumos siurblio viršutinė integruoto nerūdijančio plieno boilerio dalis. Draudiko vertinimu, tokio pobūdžio apdrausto turto pažeidimas yra pripažįstamas mechaniniu gedimu, „nesusijusiu su elektros įtampos svyravimais ar šios rizikos apibrėžimu“.

Pareiškėjas, nesutikdamas su draudiko sprendimu dėl Įvykio atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, 2024 m. gruodžio 19 d. raštu draudikui pateiktoje pretenzijoje nurodė, kad žala apdraustam turtui buvo padaryta dėl elektros įtampos svyravimų nulemtų vandens slėgio svyravimų. Pareiškėjo teigimu, minėtų priežasčių sąlygotas šilumos siurblio mechaninis gedimas turi būti pripažintas draudžiamuoju įvykiu.

Draudikas 2024 m. gruodžio 20 d. atsakyme į pareiškėjo pretenziją pabrėžė, kad pareiškėjo nurodytos Įvykio priežasčių aplinkybės ir pareiškėjo draudikui pateikti įrodymai apie buvusius elektros energijos tiekimo sutrikimus, taip pat Akto duomenys patvirtina, kad šilumos siurblys nebuvo sugadintas dėl staigaus ir netikėto įvykio. Draudikas nurodė, kad tokio pobūdžio žalos apdraustam turtui padarymas neatitinka Draudimo sutartyje nurodytų draudžiamųjų įvykių sąlygų ir atitinka Taisyklėse įtvirtintų nedraudžiamųjų įvykių požymius.

Pareiškėjas, nesutikdamas su draudiko atsakyme į pretenziją nurodytomis aplinkybėmis, kreipimesi į Lietuvos banką nurodė, kad „elektros įtampos svyravimai buvo staigūs ir netikėti, o pažeistam boileri akivaizdžiai matosi nutekėjimas“. Pareiškėjas pabrėžė, kad šias aplinkybes taip pat patvirtina ir Akto duomenys. Pareiškėjas draudikui kėlė reikalavimą Įvykį pripažinti draudžiamuoju ir dėl šio Įvykio pareiškėjui išmokėti draudimo išmoką.

Draudikas pateiktame atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi pakartoto 2024 m. gruodžio 20 d. atsakyme į pareiškėjo pretenziją nurodytas aplinkybes. Draudikas 2025 m. kovo 7 d.

Lietuvos bankui pateiktuose papildomuose paaiškinimuose taip pat nurodė, kad Įvykio metu buvo padaryta žala tik šilumos siurbliui. Tuo atveju, jei dėl šilumos sistemos įrenginio avarijos nėra padaroma žala kitam apdraustam turtui, žalos tokiam įrenginiui pobūdį ir jos atsiradimo priežastis nustato kompetentingas specialistas.

Draudikas pabrėžė, kad pareiškėjas Įvykio administravimo metu pateikė kompetentingos įmonės UAB „ARX technologies“, kurios „veikla yra šildymo, vėdinimo sistemų montavimas, priežiūra, remontas“, sudarytą Aktą. Todėl Akte nurodytų duomenų ir kitų Įvykio administravimo metu gautų įrodymų draudikui pakako sprendimui, kad Įvykio požymiai neatitinka draudžiamojo įvykio sąlygų ir kad Įvykis yra nedraudžiamasis, priimti.

Draudikas nurodė, kad turimi įrodymai nepatvirtino staigaus ir netikėto draudžiamojo įvykio „Elektros įtampos svyravimai“ aplinkybių. Draudikas pabrėžė, kad Įvykio požymiai neatitinka ir draudžiamojo įvykio „Vanduo“ sąlygų, kadangi dėl prakiurusios šilumos siurblio boilerio viršutinės dalies nebuvo padaryta vandens poveikio žalos kitam apdraustam turtui. Todėl, remdamasis Draudimo sutarties sąlygomis ir Įvykio administravimo metu gautais ir įvertintais įrodymais, draudikas nurodė, kad jam nekyla pareiga į Draudimo sutartyje nurodytų apdraustų draudimo rizikų sąrašą nepatenkančio Įvykio pripažinti draudžiamuoju įvykiu ir dėl šio Įvykio pareiškėjui išmokėti draudimo išmokos.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko sprendimo pagal draudžiamojo įvykio „Elektros svyravimai“ sąlygas Įvykio nepripažinti draudžiamuoju ir dėl šio Įvykio pareiškėjui atsisakyti išmokėti draudimo išmoką pagrįstumo.

Siekiant išnagrinėti tarp pareiškėjo ir draudiko kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar draudikas tinkamai pritaikė Draudimo sutarties sąlygas ir ar pagrįstai atsisakė pareiškėjui išmokėti jo reikalaujamą draudimo išmoką.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) CK 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Pažymėtina, kad Draudimo sutartys, kuriomis yra apdrausti pareiškėjo turiniai interesai, susiję su gyvenamuoju namu ir namų turtu, yra savanoriškos, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalimi, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja įstatymams. Sutarties laisvės principas reiškia civilinių teisinių santykių subjektų teisę laisvai spręsti, sudaryti konkrečią sutartį ar jos nesudaryti, pasirinkti, su kuo sudaryti sutartį, be to, savarankiškai spręsti dėl sutarties turinio (sutarties sąlygų ir jų pakeitimo) bei formos, išskyrus atvejus, kai tam tikras sutarties sąlygas (jų turinį) nustato imperatyviosios teisės normos arba tam tikrų sąlygų reikalauja viešoji tvarka, sąžiningumo, protingumo, teisingumo principai, gera moralė. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalis).

Lietuvos kasacinis teismas savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti. Prisiimdamas draudimo riziką

draudikas nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas¹. Draudimo apsauga nustatoma tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose.² Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko prisiimtos draudimo rizikos laipsnį. Draudimo taisyklėse nustatomi atvejai, kurie laikytini draudžiamaisiais įvykiais, taip pat kurie tokiais nelaikytini. Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamojo įvykio fakto nustatymu (CK 6.987 straipsnis)³.

Taisyklių Specialiųjų sąlygų 3.1.1 papunktis nustato, kad, draudžiant visą atskirą pastatą, jis apdraudžiamas kartu su vien tik to pastato aptarnavimui skirtais įrenginiais ir elementais, kurie pagal savo esmę ir paskirtį yra nekilnojami: šildymo (įskaitant geoterminį šildymą), vandentiekio ir kanalizacijos, vėdinimo ir kondicionavimo įranga, turto apsaugos ir priešgaisrinė signalizacijos, santechninė įranga, elektros instaliacija, saulės kolektoriai, skirti asmeniniam naudojimui. Todėl, remiantis minėtomis Taisyklių sąlygomis, pareiškėjui priklausantis „šilumos siurblys oras – vanduo“ Draudimo sutarties sąlygų prasme yra priskirtinas nekilnojamajam turtui.

Draudimo liudijimo ir Taisyklių sąlygos patvirtina, kad nekilnojamąjį turtą apdraudus draudimo variantu „Apsauga plius“, draudimo apsauga turtui yra teikiama draudimo liudijime ir Taisyklių priede, apibrėžiančiame skirtingų draudimo variantų draudimo apsaugos sąlygas, išvardintoms draudimo rizikoms (įskaitant ir draudimo apsaugos „Elektros įtampos svyravimai“ sąlygas, kuriomis remiasi pareiškėjas, draudikui keldamas reikalavimą įvykį pripažinti draudžiamuoju). Taisyklių Specialiųjų sąlygų 6.4 papunktis nustato, kad draudimo išmoka nemokama už įvykius, kurie neatitinka apibrėžimo „staiga ir netikėtai“. Taip pat Taisyklių Specialiosios dalies 6.1.2 papunktyje įtvirtinta, kad nedraudžiamaisiais įvykiais pripažįstami neišvengiami natūralūs procesai, įskaitant apdrausto turto gedimą.

Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad draudikas, priimdamas sprendimą atsisakyti dėl įvykio išmokėti draudimo išmoką, rėmėsi aplinkybėmis, kad prie nekilnojamojo turto Draudimo sutarties prasme priskirtinam šilumos siurbliui žala nebuvo padaryta staiga ir netikėtai. Draudiko vertinimu, apdrausto turto mechaninis gedimas įvyko dėl ilgalaikio, tęstinio neigiamo poveikio turtui ir kad toks įvykis atitinka Taisyklėse įtvirtintų nedraudžiamųjų įvykių sąlygas.

Pažymėtina, kad tarp šalių nėra ginčo, jog žalos atsiradimo priežastimi yra šilumos siurblio mechaninis gedimas. Tačiau šalių ginčas kyla dėl draudiko sprendimo, kad šis gedimas nebuvo staigus ir netikėtas, taip pat kad jis negalėjo būti nulemtas draudžiamojo įvykio „Elektros įtampos svyravimai“ sąlygas atitinkančio incidento.

Taisyklių Specialiųjų sąlygų 5.10 papunktyje įtvirtintose draudžiamojo įvykio „elektros įtampos svyravimai“ sąlygose nustatyta, kad draudimo išmoka mokama už apdraustų elektros prietaisų ir įrengimų gedimus dėl staiga ir netikėto tiekiamos elektros įtampos svyravimo, viršįtampių ir netiesioginio žaibo poveikio apdraustiems elektros prietaisams ir įrengimams. Nuostoliai dėl viršįtampių atlyginami tik, kai jie yra akivaizdžiai matomi, t. y. perdegė, suskilo saugikliai ir/ar kitos detalės buvo paveiktos ugnies, karščio, dėl ko pasikeitė forma, spalva, matomi apanglėjimai, ištekėjimai, suodžiai, išsilydimas ir viršįtampio faktą patvirtina kompetentinga remonto įmonė.

Nagrinėjamu atveju draudikas nurodė, kad 2024 m. gruodžio 2 d. sugadinto šilumos siurblio apžiūrą atlikusi įmonė UAB „ARX technologies“ yra pripažintina Taisyklių Specialiųjų sąlygų 5.10 papunktyje nurodyta kompetentinga remonto įmone, galinčia nustatyti akivaizdžius viršįtampių apdraustam turtui požymius ir nustatyti viršįtampio faktą. Draudikas pabrėžė, kad minėta įmonė, atlikusi sugadinto apdrausto turto apžiūrą, viršįtampio fakto nenustatė.

Vertinant draudiko nurodytas aplinkybes, pažymėtina, kad Akte yra nurodyti šilumos siurblio apžiūros duomenys, nurodant, kad sugadinto šilumos siurblio apžiūros metu buvo nustatyta, jog „yra sugedęs (prakiuręs) integruotas nerūdijančio plieno karšto vandens ruošimo

¹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012; 2009 m. birželio 15 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-32/2009; 2013 m. balandžio 19 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

² Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012; 2009 m. birželio 15 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-257/2009; 2009 m. vasario 9 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-32/2009; 2013 m. balandžio 19 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

boileris – prakiurusi viršutinė boilerio dalis“. Akte nebuvo nurodyta jokių duomenų apie užfiksuotus vandens ruošimo boilerio ar kitų šilumos siurblio elementų perdegimo požymius ar nustatytą kitą Taisyklių Specialių sąlygų 5.10 papunktyje nurodytą ugnies ar karščio poveikį šilumos siurblio detalėms (pvz. nustatytus detalių apanglėjimus, suodžius, išsilydymus ar ištekėjimus).

Pažymėtina, kad nors pareiškėjas kreipimesi į Lietuvos banką nurodė, jog staigų ir netikėtą poveikį apdraustam turtui patvirtina „akivaizdžiai matomas nutekėjimas“ pažeistame boileriulyje, tačiau Akte nebuvo nurodyta jokių duomenų apie minėtoje šilumos siurblio detalėje užfiksuotą Taisyklių Specialių sąlygų 5.10 papunktyje nurodytą apdrausto turto detalės ištekėjimą, kurį lėmė viršįtampių poveikis. Pareiškėjas nei draudikui, nei Lietuvos bankui be Akto⁴ nepateikė jokių kitų įrodymų, galinčių pagrįsti minėtoje Taisyklių sąlygoje nurodyto apdrausto turto detalės ištekėjimo dėl viršįtampių aplinkybes.

Todėl sutiktina su draudiko nurodytomis aplinkybėmis, kad kompetentinga remonto įmonė sugadinto šilumos siurblio boilerio apžiūros metu nenustatė Taisyklių Specialių sąlygų 5.10 papunktyje nurodytų viršįtampių fakto patvirtinimo požymių, suteikiančių pagrindą draudikui spręsti, kad žala šilumos siurbliui buvo padaryta dėl staigaus ir netikėto elektros įtampos svyravimo. Kaip minėta, Akto⁵ duomenys apie šilumos siurblio sugadinimą pobūdį (t. y. prakiurusią viršutinę boilerio dalį) taip pat nebuvo nuginčyti kitais įrodymais.

Staigaus ir netikėto elektros įtampos svyravimo aplinkybių negali pagrįsti ir pareiškėjo draudikui adresuotoje pretenzijoje nurodyti duomenys, kad iki įvykio AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – ESO) draudimo vietoje užfiksavo dvylika elektros energijos sutrikimų. Pareiškėjas nurodytas aplinkybes grindė ESO pareiškėjui pateiktų pranešimų apie draudimo vietoje užfiksuotus elektros energijos sutrikimus duomenimis.

Pareiškėjo pateikti ESO duomenys patvirtina, kad pareiškėjas apie elektros energijos draudimo vietoje sutrikimus buvo informuotas 2022 m. spalio 15 d., 2022 m. spalio 25 d., 2023 m. gegužės 2 d., 2023 m. rugpjūčio 6 d., 2023 m. rugpjūčio 7 d., 2023 m. rugpjūčio 8 d., 2023 m. rugsėjo 4 d., 2023 m. lapkričio 28 d., 2024 m. sausio 10 d., 2024 m. liepos 4 d., 2024 m. spalio 8 d. ir 2024 m. gruodžio 16 d. pranešimais.

Todėl Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad laikotarpiu nuo 2022 m. spalio 15 d. iki 2024 m. gruodžio 16 d. draudimo vietoje pasikartodavo elektros energijos tiekimo sutrikimai. Pareiškėjo nurodyta šilumos siurblio sugadimo data – 2024 m. lapkričio 29 d. Pareiškėjo pateiktų ESO pranešimų apie elektros energijos sutrikimus duomenys negali patvirtinti, kad prieš įvykį draudimo vietoje buvo fiksuotas elektros energijos tiekimo sutrikimas⁶, galėjęs lemti staigų ir netikėtą šilumos siurblio sugadinimą. Priešingai, ESO duomenys patvirtina, kad apdraustas šilumos siurblys elektros įtampos svyravimų galėjo būti veikiamas ilgą laiką (t. y. veikiamas iki įvykio datos keletą metų pasikartojančių elektros energijos tiekimo sutrikimų).

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas, siekdamas nuginčyti draudiko išvadą dėl ilgalaikio ir tęstinio neigiamo pobūdžio poveikio apdraustam šildymo siurbliui padarytos žalos ir vadovaudamasis ESO bei Akto duomenimis apie galimas žalos atsiradimo priežastis dėl vandens slėgio svyravimų ir/arba klaidžiojančios elektros srovės, pretenzijoje draudikui nurodė, kad šilumos siurblio gedimą lėmė dažnų elektros energijos sutrikimų poveikio nulemti vandens slėgio svyravimai.

Pareiškėjas teigė, kad „staigiai dingus ir vėl atsiradus vandeniui įvyksta staigūs vandens slėgio svyravimai sistemoje. Tokie gedimai dažnai daro žalą ne tik elektroninei, bet ir mechaninei prietaiso daliai“. Pareiškėjo vertinimu, šilumos siurblio gedimas nėra paprastas mechaninis gedimas, todėl jis turi būti pripažintas draudžiamuoju įvykiu.

Draudikas, nesutikdamas su pareiškėjo teiginiais apie galimą žalą apdraustam turtui padarymo priežastį, atsakyme į pareiškėjo pretenziją ir Lietuvos bankui pateiktame atsiliepime dėl pareiškėjo nurodytų aplinkybių pabrėžė, kad Akte kaip galimą įvykio priežastį minima agresyvią vandens sudėtį lemia dėl aukštos mineralinių medžiagų (pvz., kalcio, magnio, geležies ar kitų kietųjų medžiagų) koncentracijos susidariusi „korozija ant metalinių paviršių“ (įskaitant ir šilumos siurblio boilerį, „ypač jei boilerio sienelės nėra tinkamai apsaugotos“). Draudikas nurodė,

⁴ Kuriame Taisyklių Specialių sąlygų 5.10 papunktyje kompetentinga remonto įmonė nenurodė minėtoje sąlygoje išvardintų akivaizdžiai matomo šilumos siurblio viršįtampių sąlygotų defektų.

⁵ Kuriuo remiasi pats pareiškėjas, draudikui teikdamas reikalavimą įvykį pripažinti draudžiamuoju.

⁶ Pagal ESO duomenis, paskutinis iki įvykio buvęs elektros energijos tiekimo sutrikimas įvyko daugiau nei prieš 1,5 mėnesio iki įvykio, t. y. 2024 m. spalio 8 d.

kad dėl aukštos mineralinių medžiagų koncentracijos susidariusi korozija ant metalinių paviršių turi įtakos boilerio struktūros susilpnėjimui ir ji „gali sukelti nuotėkį“.

Draudikas, pateikdamas paaiškinimus dėl Akte nurodytos galimos žalos atsiradimo priežasties – „agresyvios vandens sudėties“, nurodė, kad ji gali lemti „didelį rūgštingumą arba druskų koncentraciją, kurie paspartina metalų eroziją. Vandens slėgio svyravimai gali sukelti mechaninį stresą ant boilerio konstrukcijos. Dažnai pasikartojantys slėgio pokyčiai gali pažeisti siurblio, boilerio ir kitų komponentų jungtis, ypač jeigu šios detalės nėra pakankamai tvirtos arba nėra apsaugos nuo pernelyg didelio slėgio“.

Draudikas pabrėžė, kad dėl Akte nurodytos galimos žalos atsiradimo priežasties – „klaidžiojančių elektros srovių“ yra tiesiogiai veikiamos metalinės dalys ir sukeliama korozija ar perforacijos. Tokios klaidžiojančios srovės gali paveikti ne tik vandens boilerį, bet ir kitus elektrinius įrenginius sistemoje. Jeigu sistemoje naudojami laidai ir įrenginiai neturi tinkamos izoliacijos, tai gali sukelti elektros nuotėkį ir įtakoti vandens šildytuvo struktūrą“.

Draudikas, remdamasis ekspertiniais paaiškinimais apie Akte nurodytų galimų šilumos siurblio sugadinimų priežasčių pobūdį, nurodė, kad minėtos priežastys patvirtina neigiamą ilgalaikį poveikį apdraustam šilumos siurbliui ir nuginčia pareiškėjo nurodytas aplinkybes dėl staigaus ir netikėto šilumos siurblio sugadinimo.

Vertinant ginčo šalių nurodytas aplinkybes apie šilumos siurblio sugadinimo pobūdį, pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio nuostatos, įpareigojančios draudiką tirti ir vertinti įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, aplinkybes ir pasekmes bei nustatyti draudimo išmokos dydį, lemia draudiko pareigą turėti kvalifikuotus darbuotojus, kurie yra kompetentingi nustatyti žalą apdraustam turtui pobūdį ir priežastį bei įvertinti įvykusio įvykio atitiktį draudimo sutartyje nustatytiems draudžiamąjį įvykio požymiams ir sąlygoms.

Todėl draudiko pateikti ekspertiniai paaiškinimai, kad Akte nurodytos šilumos siurblio sugadinimų priežastys yra susijusios su tęstiniu ir ilgalaikiu poveikiu apdraustam turtui, yra pripažįstami objektyvesniu įrodymu nei deklaratyvūs pareiškėjo teiginiai, jog žala apdraustam turtui buvo padaryta dėl staigaus ir netikėto elektros įtampos svyravimo (t. y. draudžiamąjį įvykio). Be to, pažymėtina, kad ir pats pareiškėjas draudikui adresuotoje pretenzijoje pateiktuose paaiškinimuose apie per ilgą laiką dažnai pasikartojančių elektros įtampos svyravimų sąlygotus vandens slėgio svyravimus iš esmės teigė, kad šilumos siurbliui neigiamas poveikis nebuvo padarytas staiga ir netikėtai, o kad apdraustas turtas buvo neigiamai veikiamas ilgą laiką.

Kaip minėta, pareiškėjo pateikti įrodymai apie ESO užfiksuotus pasikartojančius elektros energijos tiekimo sutrikimus taip pat negali pagrįsti, kad žala apdraustam šilumos siurbliui buvo padaryta dėl staigaus ir netikėto bei prieš pat įvykį įvykusio elektros įtampos svyravimo, atitinkančio Taisyklių Specialių sąlygų 5.10 papunktyje įtvirtinto draudžiamąjį įvykio sąlygas ir šiame Taisyklių papunktyje nustatyto apdrausto turto sugadinimo dėl viršįtampių požymius.

Pareiškėjo pateikti ESO duomenys iš esmės patvirtina draudiko eksperto paaiškinimus dėl Akte nurodytų tęstinio pobūdžio žalą atsiradimo priežasčių ir suteikia pagrindą spręsti, kad Akte nurodytos „klaidžiojančios elektros srovės“ yra susijusios su ilgalaikiu poveikiu apdraustam turtui, dėl kurio per ilgą laiką buvo neigiamai veikiamos apdrausto šilumos siurblio detalės. Kaip minėta, Lietuvos bankui nebuvo pateikta jokių kitų įrodymų, galinčių nuginčyti draudiko išvadą dėl tęstinio žalą apdraustam šilumos siurbliui pobūdžio ir pagrindžiančių Taisyklių Specialių sąlygų 5.10 papunktyje nurodytų viršįtampių poveikio apdraustam turtui požymius bei šioje Taisyklių sąlygoje nurodyto draudžiamąjį įvykio faktą.

Todėl, remiantis nustatytomis aplinkybėmis ir pateiktais įrodymais, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai vertino, jog draudimo išmoka negali būti mokama, remiantis Taisyklių Specialių sąlygų 5.10 papunktyje nurodytomis draudžiamąjį įvykio sąlygomis. Taip pat sutiktina su draudiko nurodytomis aplinkybėmis, kad įvykio požymiai atitinka Taisyklių Specialiosios dalies 6.1.2 ir 6.4 papunkčiuose įtvirtintas nedraudžiamųjų įvykių sąlygas, kadangi Lietuvos bankui pateikti įrodymai nepatvirtina staigaus ir netikėto apdrausto turto gedimo aplinkybių.

Todėl, vadovaujantis įrodymų visumos vertinimu, darytina išvada, kad draudiko sprendimas įvykio nepripažinti draudžiamuoju ir atsisakyti pareiškėjui dėl šio įvykio išmokėti draudimo išmoką atitinka Draudimo sutarties šalių sutartą sąlygą. Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, kad pareiškėjo draudikui keliamas reikalavimas dėl įvykio išmokėti draudimo išmoką yra atmestinas, kaip nepagrįstas.

Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis